

Toruń, 15.01.2021 r.

MINISTERSTWO FINANSÓW
KANCELARIA

Sz. P. Tadeusz Kościński Minister Finansów
Funduszy i Polityki Regionalnej
Świętokrzyska 12, 00-916 Warszawa

oraz

Komisja do Spraw Petycji ul.
Wiejska 4/6/8 00-902
Warszawa

Petycja

W imieniu [REDAKTOWANE] wnioskujemy o zmianę art. 2 pkt 20 ustawy z dnia 1 marca 2018 o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. 2018 poz. 723).

Art 2 pkt 20 stanowi, że instytucjami obowiązanyymi są: "podmioty prowadzące działalność w zakresie gier losowych, zakładów wzajemnych, gier w karty i gier na automatach w rozumieniu ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 847 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 284)." Z kolei ustawa o grach hazardowych z dnia 19 listopada 2009 r, do której w wyżej wymienionym punkcie jest odwołanie w definicji gier hazardowych podaje także "loterie fantowe, w których uczestniczy się przez nabycie losu lub innego dowodu udziału w grze, a podmiot zarządzający loterię oferuje wyłącznie wygrane rzeczowe." (Art 2.1 pkt. 9).

Na podstawie tych przepisów instytucjami obowiązanyymi stają się również liczne organizacje pozarządowe, które często organizują loterie fantowe, a zebrane środki przeznaczają na cele statutowe bądź charytatywne. - Wysokość tych środków oraz charakter takich loterii daleki jest od zagrożenia prania brudnych pieniędzy i finansowania terroryzmu. A jednocześnie zorganizowanie takiej loterii nakłada na organizację dodatkowe obowiązki organizacyjne, proceduralne i sprawozdawcze.

Ustawa mówi, że:

Art. 6. Instytucje obowiązane wyznaczają kadre kierowniczą wyższego szczebla odpowiedzialną za wykonywanie obowiązków określonych w ustawie.

Art. 7. W przypadku instytucji obowiązanej, w której działa zarząd lub inny organ zarządzający, wyznacza się spośród członków tego organu osobę odpowiedzialną za wdrażanie obowiązków określonych w ustawie.

Art. 8. Instytucje obowiązane wyznaczają pracownika zajmującego kierownicze stanowisko odpowiedzialnego za zapewnienie zgodności działalności instytucji obowiązanej oraz jej pracowników i innych osób wykonujących czynności na rzecz tej instytucji obowiązanej z przepisami o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Wyznaczony pracownik jest również odpowiedzialny za przekazywanie w imieniu instytucji obowiązanej zawiadomień, o których mowa w art. 74 ust. 1, art. 86 ust. 1, art. 89 ust. 1 i art. 90.

Co więcej organizacje są zobowiązane do:

Wprowadzenia uchwałą zarządu wewnętrznej procedury w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, określającej zasady postępowania stosowane w instytucji obowiązanej, (art. 50)

Wdrożenia wewnętrznej procedury anonimowego zgłaszania przez pracowników lub inne osoby wykonujące czynności na rzecz instytucji obowiązanej rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń przepisów z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, (art. 53)

Zapewnienia udziału osób wykonujących obowiązki związane z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w programach szkoleniowych dotyczących realizacji tych obowiązków. Ustawodawca nie narzuca żadnego konkretnego programu ani jego zawartości, Ministerstwo Finansów na swojej stronie informuje, że może to być nawet szkolenie wewnętrzne lub samokształcenie, (art. 52)

Opracowania (w wersji elektronicznej lub papierowej) oraz stała aktualizacja (nie rzadziej niż co 2 lata) oceny ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu odnoszącego się do ich działalności, z uwzględnieniem czynników ryzyka dotyczących klientów, państw lub obszarów geograficznych, usług, transakcji i innych ważnych dla oceny czynników. Ustawa nie określa jak ma przebiegać taka analiza ryzyka. Działania te są proporcjonalne do charakteru i wielkości instytucji obowiązanej, (art. 27) Stosowania i dokumentowania zastosowanych środków bezpieczeństwa adekwatnych do przeprowadzonej analizy ryzyka. W oparciu o dokonaną przez siebie ocenę ryzyka, instytucje obowiązane stosują środki bezpieczeństwa finansowego w zakresie i z intensywnością uwzględniającymi rozpoznane ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu związane ze stosunkami gospodarczymi lub z transakcją okazjonalną. Na żądanie odpowiednich organów instytucja obowiązana musi wykazać, że przy

uwzględnieniu poziomu rozpoznanego ryzyka zastosowała odpowiednie środki bezpieczeństwa finansowego. Dokumentację związaną z zastosowanymi środkami . bezpieczeństwa należy przechowywać przez okres 5 lat, licząc od pierwszego dnia roku następującego po roku ich przeprowadzenia, (art. 34)

6. Przekazywania Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej w terminie 7 dni informacji o przyjętej wpłacie lub dokonanej wypłacie środków pieniężnych o wartości przekraczającej 15 000 euro. (art. 72)
7. Zawiadamiania Generalnego Inspektora Informacji Finansowej niezwłocznie (nie później jednak niż w terminie 2 dni roboczych) o okolicznościach, które mogą wskazywać na podejrzenie popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. Zgłoszenia można dokonać pocztą elektroniczną na adres sygnalisci.GIIF@mf.gov.pl. (art. 74)

Oprócz wspomnianych obowiązków o charakterze administracyjno-analitycznym, instytucje obowiązane muszą realizować żądania Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, który może żądać przekazania dokumentów i informacji, a także podjęcia określonych działań w przypadku powzięcia wątpliwości wobec jakichś transakcji (np. wstrzymanie transakcji).

W przypadku niewielkich organizacji, działających często akcyjnie i opierających się w większości na wolontariacie trudno będzie sprostać tym obowiązkom. Ocena ryzyka, identyfikacja klienta, stworzenie i zastosowanie wewnętrznych procedur oraz oddelegowanie pracownika/pracowników, którzy będą się zajmować kwestiami regulowanymi ustawą, wydają się całkowicie niewspółmierne do zagrożenia w przypadku charytatywnych loterii fantowych.

W związku z powyższym **wnosimy o wyłączenie organizacji pozarządowych, które organizują akcyjnie loterie fantowe z Art. 2 pkt. 9 ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.** Ułatwi to realizację zadań statutowych takich organizacji, których celem i intencją jest działanie na rzecz dobra wspólnego i dobroczynności.